

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 53 din 4 august 2017

pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

EMITENT:

Guvernul

PUBLICAT ÎN:

Monitorul Oficial nr. 644 din 7 august 2017

Data Intrării în vigoare: 07 August 2017

rigiditatea actualei reglementări, care nu permite aplicarea sistemului ablațiunii în sensul stabilirii dreptului contravenientului de a achita jumătate din minimul amenzii stabilite de actul normativ în 48 de ore de la primirea procesului-verbal, a generat reducerea încasărilor la bugetul de stat ale sumelor provenind din amenziile contravenționale aplicate pentru munca nedeclarată, întrucât contravenientul nu era stimulat să plătească benevol amenda contravențională, ci, dimpotrivă, determina creșterea numărului de contestații în instanță cu efect negativ asupra încercării rolului instanțelor de judecată și mai ales de diminuare a încasărilor la bugetul de stat.

Munca nedeclarată reprezintă un fenomen de o gravitate crescută cu care se confruntă societatea, cu consecințe negative atât asupra lucrătorului, cât și asupra bugetului de stat, care se manifestă în diferite forme, atât prin nedeclararea către autorități a întregii activități a salariatului, cât și prin declararea parțială a activității acestuia.

Legislația românească nu prevede o definiție a muncii nedeclarate, în prezent, Codul muncii sancționând doar fapta de a primi la muncă o persoană fără încheierea în formă scrisă a contractului individual de muncă anterior începerii activității, nu și alte forme în care se manifestă munca nedeclarată.

În acest context se impune adaptarea legislației naționale la noile provocări cu care se confruntă autoritățile în demersul de prevenire și combatere a acestui fenomen, inclusiv prin reglementarea situațiilor care constituie muncă nedeclarată, reglementare fără de care aceste fapte nu pot fi sancționate.

În exercitarea activității de control, inspectorii de muncă au identificat numeroase situații în care angajatorii utilizau mai mult de 5 persoane, fără încheierea unui contract individual de muncă, intrând astfel sub incidența art. 264 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și angajând răspunderea penală a angajatorilor.

Din analiza modului de soluționare a acestor dosare penale, în cvasitotalitatea cazurilor, organul de cercetare penală și instanța de judecată au pronunțat soluții de neîncepere a urmăririi penale sau de achitare, după caz, în considerarea lipsei de pericol social al faptei.

Astfel, impactul stabilirii ca infracțiune a faptei de a primi la muncă mai mult de 5 persoane fără contract individual de muncă nu a fost cel așteptat, fapt care a generat o privare de efecte a reglementării și o discriminare între angajatorii, sancționați contravențional în limita maximă a amenzii reglementate de prevederile art. 260 alin. (1) lit. e)

, respectiv până la 100.000 lei pentru 5 persoane identificate fără contract de muncă, și angajatorii aflați în situația reglementată de art. 264 alin. (4)

, care, în urma analizei faptei sub aspect infracțional, sunt sancționați cu o eventuală amendă administrativă, al cărei quantum este extrem de redus (500-1.000 lei).

În perioada 2016-iunie 2017, inspectoratele teritoriale de muncă au sesizat organele de cercetare penală cu privire la un număr de 349 de fapte de primire la muncă a unui număr mai mare de 5 persoane fără încheierea unui contract individual de muncă, în peste 90% dintre modalitățile de soluționare transmise inspectoratelor fiind dispusă măsura neînceperii sau a încetării urmăririi penale.

Caracterul disuasiv al sancțiunii penale a fost lipsit de efecte, în marea majoritate a cazurilor instrumentarea dosarului penal genera consecințe contrare intenției de reglementare, iar cheltuielile ocazionate de judecarea dosarului penal rămâneau în sarcina statului.

Astfel, pentru eficientizarea activității de control pentru combaterea muncii nedeclarate, precum și

pentru definirea mai clară a regimului sancționator al muncii nedeclarate în Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată

, cu modificările și completările ulterioare, prin modificarea regimului sancționator al acestei fapte, în sensul eliminării limitei de 5 persoane stabilite în prezent de Codul muncii

pentru încadrarea faptei drept contravenție, se impune cu necesitate ca reglementările propuse să fie realizate în regim de urgență.

Neadoptarea în regim de urgență a acestor măsuri va conduce la perpetuarea disfuncționalităților, precum și la afectarea în continuare a respectării legislației în domeniul relațiilor de muncă, cu consecințe negative asupra lucrătorilor, a bugetului de stat și, pe cale de consecință, a societății în general, prin menținerea unei capacități reduse de intervenție a organelor de control, în vederea combaterii muncii nedeclarate.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată

,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 15

se introduce un nou articol, articolul 15¹, cu următorul cuprins:

"

ART. 15¹

În sensul prezentei legi, munca nedeclarată reprezintă:

a) primirea la muncă a unei persoane fără încheierea contractului individual de muncă în formă scrisă, în ziua anterioară începerii activității;

b) primirea la muncă a unei persoane fără transmiterea raportului de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității;

c) primirea la muncă a unui salariat în perioada în care acesta are contractul individual de muncă suspendat;

d) primirea la muncă a unui salariat în afara programului de lucru stabilit în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial."

2. Articolul 16

se modifică și va avea următorul cuprins:

"

ART. 16

(1) Contractul individual de muncă se încheie în baza consimțământului părților, în formă scrisă, în limba română, anterior începerii activității de către salariat. Obligația de încheiere a contractului individual de muncă în formă scrisă revine angajatorului.

(2) Anterior începerii activității, contractul individual de muncă se înregistrează în registrul general de evidență a salariaților, care se transmite inspectoratului teritorial de muncă.

(3) Angajatorul este obligat ca, anterior începerii activității, să înmâneze salariatului un exemplar din contractul individual de muncă.

(4) Angajatorul este obligat să păstreze la locul de muncă o copie a contractului individual de muncă pentru salariații care prestează activitate în acel loc.

(5) Munca prestată în temeiul unui contract individual de muncă constituie vechime în muncă.

(6) Absențele nemotivate și concediile fără plată se scad din vechimea în muncă.

(7) Fac excepție de la prevederile alin. (6) concediile pentru formare profesională fără plată, acordate în condițiile art. 155 și 156."

3. La articolul 17, alineatul (5)

se modifică și va avea următorul cuprins:

"(5) Orice modificare a unuia dintre elementele prevăzute la alin. (3) în timpul executării contractului individual de muncă impune încheierea unui act adițional la contract, anterior producerii modificării, cu excepția situațiilor în care o asemenea modificare este prevăzută în mod expres de lege sau în contractul colectiv de muncă aplicabil."

4. Articolul 119

se modifică și va avea următorul cuprins:

"

ART. 119

Angajatorul are obligația de a ține la locul de muncă evidența orelor de muncă prestate zilnic de fiecare salariat, cu evidențierea orei de începere și a celei de sfârșit al programului de lucru, și de a supune controlului inspectorilor de muncă această evidență, ori de câte ori se solicită acest lucru."

5. La articolul 260 alineatul (1), litera e)
se modifică și va avea următorul cuprins:

"e) primirea la muncă a unei persoane fără încheierea unui contract individual de muncă, potrivit art. 16 alin. (1), cu amendă de 20.000 lei pentru fiecare persoană identificată;"

6. La articolul 260 alineatul (1), după litera e)
se introduc trei noi litere, literele e¹)-e³), cu următorul cuprins:

"e¹) primirea la muncă a unei persoane fără transmiterea raportului de muncă în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară începerii activității, cu amendă de 20.000 lei pentru fiecare persoană identificată;

e²) primirea la muncă a unui salariat în perioada în care acesta are contractul individual de muncă suspendat, cu amendă de 20.000 lei pentru fiecare persoană identificată;

e³) primirea la muncă a unui salariat în afara programului de lucru stabilit în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial, cu amendă de 10.000 lei pentru fiecare persoană identificată;"

7. La articolul 260 alineatul (1), după litera p)
se introduce o nouă literă, litera q), cu următorul cuprins:

"q) încălcarea prevederilor art. 16 alin. (4), cu amendă de 10.000 lei."

8. La articolul 260, după alineatul (1)
se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Contravenientul poate achita în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din amenda prevăzută la alin. (1) lit. e)-e³), inspectorul de muncă făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal."

9. La articolul 260, după alineatul (3)
se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

"(4) În cazul constatării săvârșirii uneia dintre faptele prevăzute la alin. (1) lit. e)-e²), inspectorul de muncă dispune, ca sancțiune complementară, sistarea activității locului de muncă organizat, supus controlului, conform procedurii de sistare elaborate de Inspekția Muncii și aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, după consultarea prealabilă a confederațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național.

(5) Angajatorul poate relua activitatea numai după achitarea amenzii contravenționale aplicate și după ce demonstrează că a remediat deficiențele care au condus la sistarea activității: prin încheierea contractului individual de muncă, transmiterea raportului de muncă în registrul general de evidență a salariaților sau, după caz, încetarea suspendării contractului individual de muncă și constituirea și plata contribuțiilor sociale și a impozitului pe venit aferente veniturilor salariale care se cuvin lucrătorului pe perioada în care a prestat activitate nedeclarată."

10. La articolul 264, alineatul (4)
se abrogă.

11. La articolul 265, alineatul (2)
se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Primirea la muncă a unei persoane aflate în situație de ședere ilegală în România, cunoscând că aceasta este victimă a traficului de persoane, constituie infracțiune și se sancționează cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă."

ART. II

La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă prevederile art. 9 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 27 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare.

MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Ministrul muncii și justiției sociale,

Lia-Olguța Vasilescu

București, 4 august 2017.

Nr. 53.
